

3. Finansiering af lavere skat på arbejde

AERådet mener, det er vigtigt at få lettet skatten på arbejde. En lettelse af skat på arbejde skal dog have en afbalanceret fordelingsprofil og være fuldt finansieret. I dette kapitel peges der på konkrete forslag til finansiering af skattelettelse på arbejde. I alt angives der finansieringsmuligheder på op til 20 mia. kr. Finansieringselementerne er bl.a. afskaffelse af erhvervsstøtteordninger, tilbagerulning af VK-regeringens skattelettelser til erhvervene, opgør med skattefri frynsegoder, salg af CO2-kvoter, grænse på pensionsindbetalinger og harmonisering af mellem- og topskatten.

VK-regeringen har nedsat en Skattekommission, der i begyndelsen af 2009 skal give et bud på, hvordan skatten på arbejdsindkomst kan reduceres markant. AERådet mener, det er vigtigt at få lettet skatten på arbejde. Forudsætningen er dog, at skattelettelsen på arbejdsindkomst er fuldt finansieret, og fordelingseffekterne af skattereformen er afbalanceret.

Blandt AERådets topprioriteter til nedsat skat på arbejde er en stigning i grænsen for topskat, så færre almindelige lønmodtagere skal betale topskat. Finansieres dette f.eks. ved en maks. grænse på indbetalinger på pensionsopsparinger med løbende udbetalinger, fås en afbalanceret fordelingsprofil. En anden topprioritet er at hæve beskæftigelsesfradraget, så gevinsten ved at komme i beskæftigelse og blive i beskæftigelse stiger. Skattelettelsen på arbejde skal dog være fuldt finansieret, så der ikke skal skæres i den offentlige service eller regningen efterlades i børneværelset.

I dette kapitel peges der på en række muligheder for at finansiere en betydelig lettelse af skatten på arbejde. Som eksempler på, hvordan en skattelettelse på arbejde kan finansieres, peges der på afskaffelse af erhvervsstøtteordninger, tilbagerulning af diverse skattelettelser til er-

hvervslivet, som VK-regeringen har gennemført, afskaffelse af skattefri frynsegodeordninger, maks. grænse på pensionsindbetalinger, harmonisering af mellem- og topskatten, salg af CO2 kvoter og andre forslag. I alt peges der på mulig finansiering af en nedsættelse af skatten på arbejde på godt 20 mia. kr. En oversigt over mulige finansieringskilder til en lettelse af skatten på arbejde er angivet i tabel 1.

De enkelte elementer i finansieringen bliver gennemgået nedenfor. Indledningsvist er det dog nyttigt at afdække, hvad provenuet fra de enkelte skatter er i dag, og hvad det koster at sænke de forskellige skatter.

Indtægter fra skatter og afgifter

Ud af det samlede provenu fra skatter og afgifter kommer knap halvdelen fra indkomstskat, mens godt en tredjedel kommer fra moms og afgifter. Det resterende provenu kommer bl.a. fra beskatning af pensionsafkast, selskabsskatter, skat på ejendom mv. Det samlede provenu er godt 860 mia. kr. i 2008. Fordelingen af dette på indkomstskatter, afgifter og andet er illustreret i tabel 2.

Som det ses, udgør indirekte skatter over en tredjedel af det samlede provenu. Langt den største del af indtægterne kom-

Tabel 1. Mulige finansieringskilder til lettelse af skat på arbejde

	Mia. kr.
Erhvervsstøtte via skattesystemet	4,8
Erhvervsskattelettelser	4,4
Frynsegoder	1,7
CO2-kvoter	3,8
Harmonisering af mellem- og topskat	1,9
100.000 kr. grænse på pension	3,0
Kost og logi fradrag	0,5
Hjemmeservice	0,1
I alt	20,2

Kilde: AErådet

mer fra moms, der udgør knap 60 procent af de samlede indirekte skatter. Godt 13 procent af de indirekte skatter kommer fra energi- og miljøskatter, mens registreringsafgiften udgør knap otte procent. Knap syv procent kommer fra ejendoms-skatter. En oversigt over provenuet fra de indirekte skatter er vist i tabel 3.

Provenuet fra indkomstskat kommer fra flere forskellige skatter som betales af indkomsten, hvoraf størstedelen er skat på arbejdsindkomst. Kommuneskatterne udgør med over 186 mia. kr. næsten halvde-len af indkomstskatten. Af de statslige skatter udgør bundskatten knap 50 mia.

kr., mellemskatten knap 10 mia. kr. og topskatten knap 19 mia. kr. Provenuet fra indkomstskatten er angivet i tabel 4.

Provenutab ved at ændre indkomst-skatten

Ønsker man at sænke skatten på arbejde, kan det gøres på flere forskellige måder. Man kan f.eks. sænke bundskatten, mel-lemsskatten eller topskatten. Da grænsen for bundskatten ligger væsentlig lavere end topskattegrænsen, er det noget dyrere at sænke bundskatten end topskatten. Om- vendt er det ikke alle, der får glæde af en sænkning af topskatten, da ikke alle beta-ler topskat.

Tabel 2. Provenu fordelt på skatter og afgifter, 2008

	Mia. kr.	Pct.
Indirekte skatter (moms og afgifter)	314,0	36,5
Indkomstskat	401,1	46,6
Pensionsafkast	9,1	1,1
Selskabsskat	66,0	7,7
Ejendomsværdiskat	12,1	1,4
Obl. bidrag til sociale ordninger	17,4	2,0
Kapital skatter	4,0	0,5
Øvrige kildeskatte og andre personlige skatter	24,4	2,8
Andet	12,5	1,5
I alt	860,6	100,0

Kilde: AErådet på baggrund af Økonomisk Redegørelse maj 2008

Tabel 3. Provenu fra indirekte skatter, 2008		
	Mia. kr.	Pct.
Moms	185,0	58,9
Registreringsafgift	24,9	7,9
Energi og miljø	42,0	13,4
Nydelsesmidler og andre punktafgifter	28,6	9,1
Ejendomsskatter	21,4	6,8
Andre indirekte skatter	12,1	3,9
Indirekte skatter i alt	314,0	100,0

Kilde: AErådet på baggrund af Økonomisk Redegørelse maj 2008

Sænker man bundskatten med 1 pct.point, vil der komme et tabt provenu på 8,7 mia. kr. Hvis man derimod sænker topskattesatsen med 1 pct.point, vil det tabte provenu være 1,3 mia. kr. En tredje mulighed er at øge beskæftigelsesfradraget. Hæver man eksempelvis beskæftigelsesfradraget med 1 pct.point, koster dette 0,7 mia. kr.

I tabel 5 er det tabte provenu ved at sænke satsen på forskellige skatter angivet.

Frem for at sænke satserne kan man i stedet hæve grænserne for, hvornår en given skat sætter ind. Hæver man grænsen for topskat med 10.000 kr., koster det 1,3 mia. kr., mens det koster ½ mia. kr. at hæ-

ve grænsen for mellemskat med 10.000 kr.

Alternativt kan man ændre på personfradraget. En stigning i personfradraget er meget dyrere end stigninger i mellem- og topskattegrænsen. Hæves personfradraget med 10.000 kr., da koster det knap 16 mia. kr.

Endelig kan man øge beskæftigelsesfradraget. Hvis det maksimale beskæftigelsesfradrag hæves med 10.000 kr., vil det koste knap 2 mia. kr. Det tabte provenu ved at hæve grænserne er angivet i tabel 6.

Tabel 4. Provenu fra indkomstkatten, 2008		
	Mia. kr.	Pct.
Bundskat	48,2	12,0
Mellemskat	9,6	2,4
Topskat	18,7	4,7
Sundhedsbidrag	58,1	14,5
Kommune- og kirkeskat	186,7	46,5
AM bidrag	79,8	19,9
Skat på arbejde i alt	401,1	100,0

Anm.: "Øvrige kildeskatte og andre personlige skatter" (bo) er ikke taget med.
Kilde: AErådet på baggrund af Økonomisk Redegørelse maj 2008

Tabel 5. Hvad koster det at sænke skattesatserne med 1 pct.point?

Skat	Tabt provenu i mia. kr., 2008-priser
AM bidrag ¹⁾	-8,3
Bundskat	-8,7
Mellemskat	-1,0
Topskat	-1,3
Beskæftigelsesfradrag ²⁾	-0,7

1) Nettoeffekt af stigning i satsen for AM bidrag.

2) Beskæftigelsesfradraget stiger 1 pct. point uden maks. grænsen ændres.

Baseret på 2009-skattesystem, hvor mellemskattegrænsen svarer til topskattegrænsen og beskæftigelsesfradrag er 4,25 procent maks. 13.100 kr.

Kilde: AERådet på baggrund af Skatteministeriet.

Finansieringsmulighed 1: Erhvervsstøtteordninger afskaffes

I det danske skattesystem findes der en række skattemæssigt gunstige ordninger for erhvervslivet, der på forskellig vis giver støtte til erhvervslivet. Det kan eksempelvis være skattefritagelser, særligt lave skatteprocenter, særlige fradrag, lange kredittider på indbetaling af skatten og lignende.

Økonomi- og Erhvervsministeriet anslår i "Redegørelse om erhvervsstøtte 2007", at de samlede udgifter til erhvervsstøtte udgør 21,5 mia. kr. i 2007. Hertil kommer erhvervsstøtte fra EU (bl.a. landbrugsstøtte) og regional erhvervsstøtte, der ikke er medregnet i de 21,5 mia. kr.

Ud af de 21,5 mia. kr. uddeles de 9 mia. kr. på finansloven. De resterende 12,5 mia. kr. kommer fra forskellige skattebeholdninger i form af særordninger for erhvervslivet. Størrelsen af skattebeholdningerne er dog behæftet med betydelig usikkerhed.

I tabel 7 er der givet eksempler på en række ordninger, der tilsammen giver en værdi af knap fem mia. kr. hvis de blev afskaffet.

Hvis man afskaffede disse ordninger, kunne de knap 5 mia. kr. eksempelvis bruges til at hæve topskattegrænsen med omkring 45.000 kr. eller øge personfradraget med godt 3.000 kr.

Tabel 6. Hvad koster det at hæve skattegrænserne 10.000 kr.?

Stigning i grænse	Tabt provenu i mia. kr., 2008-priser
Personfradrag	-15,7
Mellemskattegrænse	-0,5
Topskattegrænse	-1,3
Beskæftigelsesfradrag ¹⁾	-1,8

Anm.: 1) Maks. grænsen for beskæftigelsesfradrag øges 10.000 kr. uden pct. satsen ændres.

Baseret på 2009-skattesystem, hvor mellemskattegrænsen svarer til topskattegrænsen og beskæftigelsesfradraget er 4,25 procent maks. 13.100 kr.

Kilde: AERådet på baggrund lovmodellens datagrundlag og Skatteministeriet.

Tabel 7. Skatteudgifter til erhvervsstøtte - tabt provenu i mio. kr., 2007

Erhvervsstøtteordning	Mio. kr.
Aviser og bladmoms	993
Nedskrivning af husdyrsbistand	65
DIS eksemption	631
Færgers energiforbrug	315
Hyrevogne	303
Registreringsafgiften - totalskadede biler	400
Fondes bundfradrag	32
Penge- og realkreditinstitutioners henlæggelser	190
Forbedring af medarbejder aktieordninger	45
Midl. skattefradrag for institutionelle investorer	23
Bondegårdsregel	1.425
Momskredit, landbrug og mindre byerhverv	357
Total	4.779

Kilde: Redegørelse om erhvervsstøtte 2007 bilag 3b, Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Finansieringsmulighed 2: Tilbage- rulning af VK-skattelettelser til erhvervene

VK-regeringen har givet en række skattelettelser til erhvervslivet i løbet af deres regeringsperiode. Bl.a. har man sænket selskabsskatten fra oprindeligt 30 procent til de nuværende 25 procent. Derudover er der givet lettelser til landbruget via lavere jordskatter, og lavere skatter til rederierne, der i forvejen betaler lidt i skat.

Selskabsskatten er blevet sænket af to omgange. Første gang i 2005, hvor selskabsskatten blev sænket fra 30 til 28 procent i forbindelse med, at man ændrede reglerne for international sambeskatning. Dengang blev det vurderet, at erhvervslivet blev overkompenseret med 1,5 mia. kr. Anden gang, selskabsskatten blev sænket, var i 2007, hvor satsen faldt yderligere til 25 procent i forbindelse med indgrebet mod kapitalfonde. Dette gav en overkompensation på 0,7 mia. kr. til erhvervslivet.

I tabel 8 er de samlede skattelettelser, som VK har givet til erhvervslivet, opgjort.

Samlet er der givet skattelettelser til erhvervslivet på 4,6 mia. kr. Disse penge kunne i stedet være brugt til at sænke skatten på arbejde.

Skønnet på 4,6 mia. kr. er klart i underkanten, da størrelsen af skattelettelserne er baseret på skøn den gang, ændringerne blev vedtaget. For nogle helt tilbage til 2002. En fremskrivning af provenuerne til 2008 vil derfor indebære, at udgifterne til skattelettelserne er steget siden dengang.

Finansieringsmulighed 3: Frynsegoder afskaffes

Skattesubsidierede frynsegoder bliver først og fremmest givet til de rigeste og giver samtidig et betydeligt tab i skatteindtægter. Skatteministeriet skønner, at provenutabet er på 1,7 mia. kr. i 2007. Dette er en stigning på omkring en fjerdedel siden 2006, og i løbet af bare tre år er beløbet steget med 70 procent.

Tabel 8. Skattelettelser til erhvervslivet, mia.kr.

	Mia. kr.
Lavere selskabsskat i 2005, netto overkompensation	1,5
Lavere selskabsskat i 2007, netto overkompensation	0,7
Lettelser til landbruget	1,1
Beskatning af rederier	0,2
Lempelse af momsafregning	0,2
Ændret kraftvarmebeskatning	0,2
Afskaffelse af arbejdsmiljøafgift, netto	0,3
Strukturtilpasninger	0,1
Generationsskifte	0,1
Ophævelse af energiafgift af visse mineralolieprodukter	0,1
Øvrige lettelser	0,1
I alt	4,6

Kilde: AErådet.

Skattefri sundhedsforsikringer udgør med 645 mio. kr. en stor del af det samlede provenutab, mens internetadgang og fri telefon udgør 455 mio. kr. af det samlede provenutab.

En oversigt over provenutabet fra de skattesubsidierede frynsegoder er angivet i tabel 9.

Der er en række forhold, der peger i retning af, at omfanget af skattesubsidierede

frynsegoder er væsentligt større end skønnet ovenfor. Det gælder f.eks. for omfanget af gratisaktier, hvor det samlede provenutab er skønnet uændret fra 2004-2007 på trods af, at grænsen er blevet væsentligt forhøjet. Maksimumsgrænsen for gratisaktier er således blevet hævet fra 8.000 kr. til 21.500 kr. eller med, hvad der svarer til 169 procent fra 2004 til 2007. Alligevel har man i Statusrapporten fra Skatteministeriet antaget, at denne kraftige forhøjelse af grænsen ikke har nogen

Tabel 9. Umiddelbart offentligt provenutab fra skat, AM-bidrag og moms som følge af skattesubsidierede frynsegoder, 2007

	Mio. kr.
Sundhedsforsikring (skattefri)	645
Internetforbindelse og fri telefon	455
Hjemme-PC (skattefri)	140
Ny hjemme-PC-ordning	65
Andet: fri avis, gratis forplejning mv. ¹⁾	225
Aktieordninger/medarbejderobligationer mv. i alt	143
I alt	1.673

Anm.: Der er ikke inddraget virkning af øget fritid, pensionsopsparing og goder, hvor den skattemæssige værdi skønnes nogenlunde at svare til markedsværdien som eksempelvis fri bil og direktørboliger.

1) Andet dækker over et skøn for de forskellige personalegoder, der hver især har begrænset udbredelse, men samlet set skønnes at udgøre et væsentligt beløb.

Kilde: AErådet på baggrund af Statusrapport 2007.

indflydelse hverken på udbredelsen eller størrelsen af denne ordning og dermed heller ikke på provenutabet.

Også maksimumsgrænsen for obligationer er blevet hævet, og steg fra 1.800 kr. til 4.900 kr. eller med 172 procent fra 2004-2007. Provenutabet er skønnet til 24 mio. kr. i 2007-rapporten mod 14 mio. kr. i 2004-rapporten.

Kun for de frynsegoder med oplysningspligt til skattevæsnet er det muligt at se, hvem der bruger ordningerne. Det er først og fremmest de højestlønnede, der nyder godt af disse frynsegoder, og mænd er væsentlig overrepræsenterede i gruppen. Således er tre ud af fire modtagere af frynsegoder mænd, og mens over halvdelen af erhvervsaktive med en indkomst over 750.000 kr. modtog frynsegoder, så er det blot 3 procent af erhvervsaktive med en indkomst under 300.000 kr. der modtager frynsegoder. Dette er illustreret i figur 1.

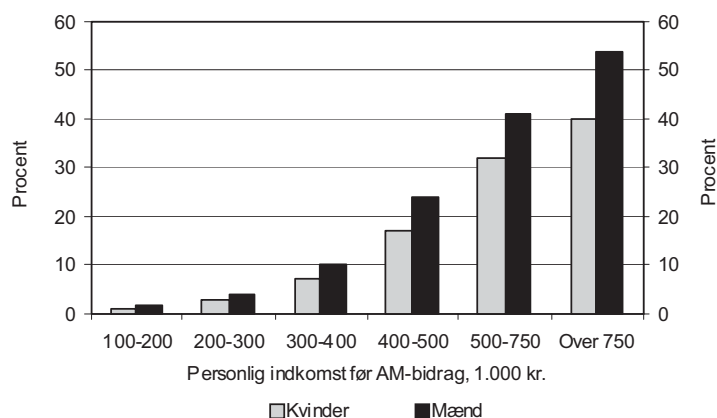
Derudover peger spørgeskemaundersøgelser på, at også frynsegoder uden oplysningspligt først og fremmest går til de højestlønnede.

Finansieringsmulighed 4: Miljøskatter

Efter det grønne skattetryk steg op igennem 1990'erne, er det faldet siden 2002, og er nu på et niveau, der svarer til niveauet fra før 1996. Faldet skyldes skattestoppet, hvor afgifter har været fastlåst i kr. og øre, hvorved miljøskatterne er blevet udhulet realt. Hvis man skulle tilbage til niveauet for miljøskatterne fra 2002, så skulle provenuet fra de grønne skatter stige med knap 11 mia. kr. Det grønne skattetryk, som er indtægterne fra de samlede grønne afgifter i forhold til BNP, er illustreret i figur 2.

CO2-kvoterne kan bruges til at skabe et merprovenu, der kan bruges til finansiering af skattelettelser på arbejde. Hvis man solgte CO2-kvoter i stedet for blot at forære dem væk, kunne det give et provenu på omkring 3,8 mia. kr. Her er be-

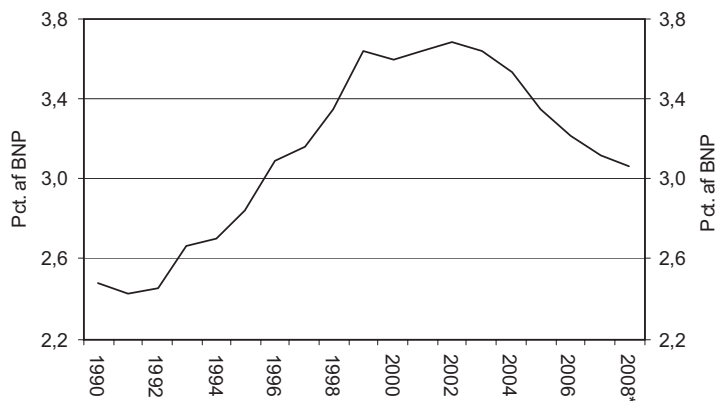
Figur 1. Andel af erhvervsaktive med frynsegoder, 2005

Anm.: Vedrører frynsegoder ifølge oplysningssedler: fri bil, fri kost og logi, fri helårsbolig, fri sommer bolig, fri lystbåd, fri Tv-licens og fri telefon.

Kilde: Statusrapport 2007.

Figur 2. Det grønne skattetryk 1990-2008, pct. af BNP

Anm.: Registreringsafgift er ikke medregnet. 2007 og 2008 er prognose.
Kilde: AERådet på baggrund af Skatteministeriet.

nyttet en kvotepris på 157 kr. per ton CO₂ svarende til den pris, Det Miljøøkonomiske Råd benytter.

En anden måde at øge miljøskatterne på er ved at indføre progressivitet i miljøskatterne. Eksempelvis kan man øge elafgiften for forbrug, der ligger ud over et normalt elforbrug. Elsparefonden har foreslået en provenuneutral model, hvor elafgiften for de første 1.000 kWh/person/år sættes ned til 40 øre/kWh, mens elafgiften af forbrug derover hæves til 80 øre/kWh. Grænsen mellem de to afgiftssatser er dog højere for husstande med kun én person. En sådan model vil give øget incitament til at spare på elektriciteten. Undlades nedsættelsen af afgiften på den lave del af elforbruget, vil forslaget give et øget provenu, som kan bruges til at lette skatten på arbejde.

Finansieringsforslag 5: Pensionsindbetalinger og mellemskat

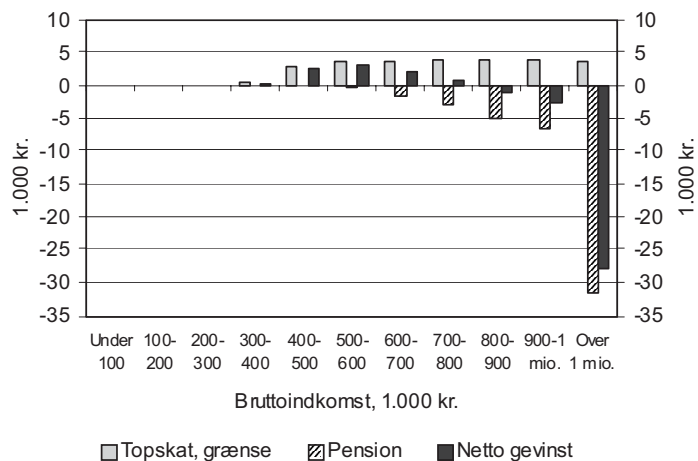
I Fordeling og Levevilkår 2008 kom AERådet med to forslag til, hvordan man kan

finansiere en lettelse af topskatten uden at ændre brydefordelingen. Det ene finansieringsforslag er en maks. grænse på 100.000 kr. for indbetalinger på pensionsordninger med løbende udbetalinger. Det andet forslag er en harmonisering af mellem- og topskatten.

Mens der er en maks. grænse for hvor meget, man kan indsætte på kapitalpensioner, er der i dag ingen overgrænse for hvor meget, man kan indsætte på pensioner med løbende udbetalinger. Sætter man en grænse på 100.000 kr. for hvor meget, der årligt kan indsættes på pensioner med løbende udbetalinger, vil det give et provenu på omkring tre mia. kr. afhængig af antagelser om alternativ beskatning. En sådan grænse vil kunne finansiere en stigning i topskattegrænsen på næsten 30.000 kr. Fordelingseffekterne af en sådan skatteomlægning er illustreret i figur 3.

Med den seneste skatnedsættelse fra regeringen blev grænsen for mellem- og topskat ens. Men grundlaget for mellem-

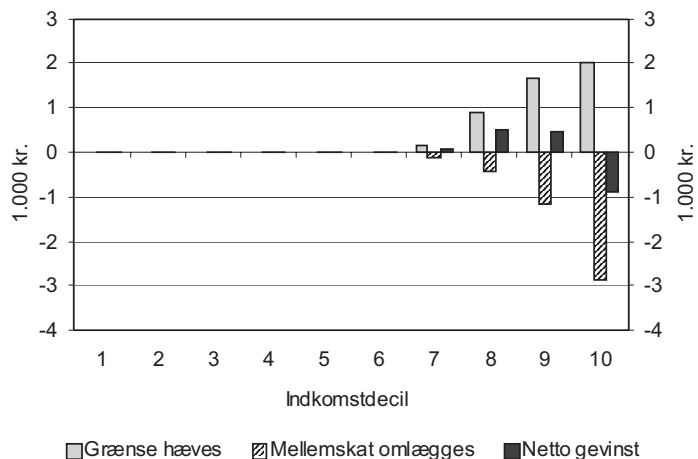
Figur 3. Fordelingseffekter af øget topskattegrænse og øvre grænse på pensionsindbetalinger

Anm.: Topskattegrænsen hæves med 27.000 kr. og der sættes en øvre grænse på 100.000 kr. på pensionsindbetalinger på pensionsordninger med løbende udbetalinger. Provenuet fra loftet over pensionsindbetalinger er det permanente årlige provenu, hvilket først opnås efter en årrække. Kun personer over 18 år er taget med. Kilde: AErådet på baggrund af lovmodellens datagrundlag

og topskat er ikke det samme, og man kan bl.a. udnytte ægtefællens mellemskattefradrag. Hvis man harmoniserer beregningsgrundlaget for mellem- og topskatten, vil dette give et provenu på knap to mia. kr.

Figur 4. Fordelingseffekter af stigning i top- og mellemskattegrænse og omlægning af mellemskat til topskat

Anm.: Beregningsgrundlaget for mellemskat ændres, så det svarer til beregningsgrundlaget for topskat. Grænsen for disse skatter hæves med 10.700 kr. Kun personer over 18 år er taget med. Gevinsten er illustreret på deciler, hvor befolkningen opdeles i ti lige store grupper sorteret efter disponibel indkomst. 1. decil er således de ti procent fattigste, 10. decil de ti procent rigeste. Kilde: AErådet på baggrund af lovmodellens datagrundlag.

Omlagde man grundlaget for mellemskat, så det svarede til topskattegrundlaget, kunne man bruge provenuet herfra til at hæve både top- og mellemskattegrænsen med næsten 11.000 kr. Fordelingseffekterne af denne omlægning er illustreret i figur 4. For uddybning se "Fordeling og Levevilkår 2008".

Andre finansieringsmuligheder

En oplagt finansieringskilde til lavere skat på arbejde er øget ejendomsbeskatning. Under VK-regeringen er ejendomsværdibeskatningen blevet kraftigt udhulet pga. skatkestoppet. Da ejendomsværdiskatten direkte er nævnt i kommissoriet for Skattekommissionen som en skat, der ikke må stige, kunne man alternativt indføre en avancebeskatning på ejendomme, således at man bliver beskattet af de samfunds-skabte prisstigninger på ejerboligen. Denne skat kan evt. skrues sammen som den svenske model, hvor man først skal betale skatten, når man forlader ejerboligmarkedet.

Af andre muligheder for øget ejendomsbeskatning kan nævnes at fjerne loftet over grundskylden eller benytte grundværdier, der afspejler de reelle værdier. Derudover vil et mindsket rentefradrag indirekte være en øget skat for boligejere, også for de ældre boligejere, som ikke længere har renteudgifter, idet et lavere rentefradrag vil blive nedvæltet i boligens pris.

Ser man på afgifterne, er der her mulighed for både at påvirke forbrugeradfærden hen imod sundere varer og øge skatteindtægterne. Øger man således afgifterne på f.eks. fedt og sukker, vil det både give incitament til at købe sundere varer og øge provenuet, som kan bruges til at sænke skatten på arbejde. Derudover kan man også se på afgifterne på varer som tobak og alkohol, som er blevet sænket væsentligt under VK-regeringen. I boks 1 er der en oversigt over de forslag til en finansiering af skattelettelse på arbejde, som ikke er medtaget i tabel 1.

Boks 1. Andre finansieringskilder

Nedenfor er listet en række alternative tiltag, man også kan se på for at skaffe finansiering til lettelse af skatten på arbejde. Disse tiltag er ikke med i provenuet i tabel 1.

- Miljøskatter (mulighed for progression, jf. afsnit ovenfor)
- Ejendomsbeskatning (avancebeskatning, ærlige grundværdier, fjerne loft over grundskyld)
- Rentefradrag
- Afgifter på usunde varer (fedt, sukker, alkohol, tobak mv.)
- Øget afgift på arv med større progressivitet
- Formuetillæg i topskat
- Kørselsafgift for lastvogne
- Afskaf gule plader
- Ekskludér danskere fra forskerordningen
- Beskat aktieafløbning som personlig indkomst

Hvis man vælger at nedsætte topskatten i en kommende skattereform, er det også vigtigt at huske på, at de pensionsindbetalinger, som er foretaget med fradrag i topskatten, så vidt muligt bør underkastes samme effektive beskatning, som der var gældende ved indbetalingen.

Fordelingseffekter af lettelse af skat på arbejde

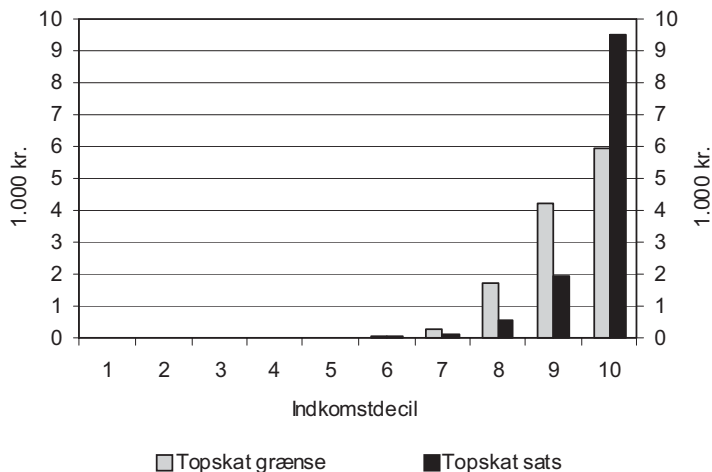
Fordelingseffekten af en skattelettelse er helt afhængig af hvilken skat, man vælger at sænke. Hvis man eksempelvis sænker topskattesatsen, vil fordelingen være meget mere skæv, end hvis man øger beskæftigelsesfradraget. Derudover har det også betydning for fordelingsprofilen, om man vælger at flytte beløbsgrænserne eller satserne. I dette afsnit sammenlignes fordelings effekterne af at sænke forskellige skatter med, hvad der svarer til 5 mia. kr.

Bruger man 5 mia. kr. på at sænke topskatten, kan man enten få en reduktion i satsen på knap fire pct. point, eller en stigning i grænsen på 46.000 kr. Med denne stigning i grænsen vil over 360.000 personer slippe for at betale topskat, svarende til en reduktion i antallet af topskattebetalere med over en tredjedel. Fordelingseffekterne af disse to muligheder er illustreret i figur 5 nedenfor.

Den halvdel af befolkningen, der har den laveste indkomst, får ikke noget ud af en lettelse af topskatten, mens de ti procent rigeste får en gevinst på 9.500 kr. ved at sænke satsen. I alt får de rigeste ti procent næsten 4 ud af de 5 mia. kr., hvis pengene bruges på at sænke satsen, mens resten af befolkningen må deles om den sidste mia. kr. Hvis man i stedet hæver grænsen for topskat, så får de rigeste ti procent ca. halvdelen af den samlede gevinst. Det svarer i alt til knap 2½ mia. kr. til de rigeste ti procent, eller i gennemsnit 6.000 kr. per person.

Hvis man bruger f.eks. loftet over pensionsindbetalinger eller harmoniseringen af mellem- og topskatten til at finansiere en lettelse af topskatten, vil den skæve fordelingsprofil af skattelettelsen blive udlignet af finansieringen. En stigning i topkattegrænsen, så mange almindelige lønmodtagere slipper for topskatten, kombineret med disse finansieringselementer giver derfor en afbalanceret fordelingsprofil.

Figur 5. Fordelingseffekt ved nedsættelse af topskat med 5 mia. kr., 2008

Anm. 2005 data fremskrevet til 2008, hvor 2007-skattelettelsen er indregnet. Kun personer over 18 år er taget med.

Kilde: AErådet på baggrund af lovmodellens datagrundlag

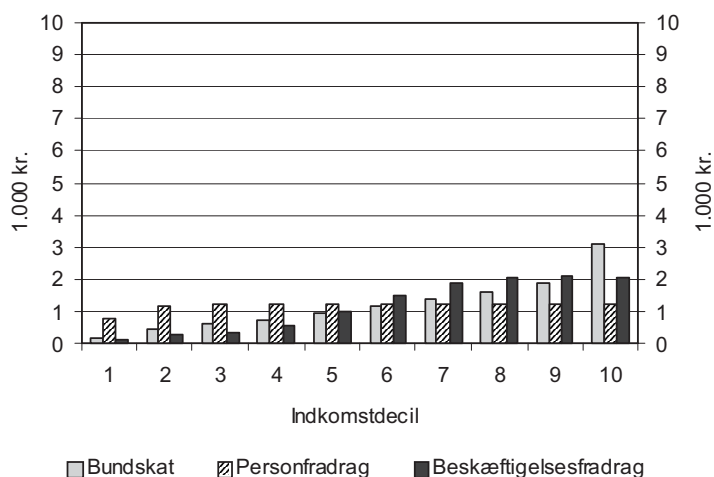
Bruger man i stedet 5 mia. kr. på at sænke skatten i bunden, får alle en gevinst, men gevinsten er noget lavere. For 5 mia. kr. kan man enten hæve personfradraget med lidt over 3.000 kr. eller sænke bundskatten med 0,6 pct. point. I figur 6 er fordelingseffekten af dette vist.

Som det ses af figuren, får stort set alle deciler en gevinst på omkring 1.000 kr., hvis personfradraget hæves. Hvis man i stedet hæver satsen for bundskat, bliver gevinsten mere skæv. Mens de rigeste ti procent får en gevinst på godt 3.000 kr., så får de fattigste ti procent en gevinst på under 100 kr. Ses gevinsten relativt til indkomsten, er fordelingen ved at sænke bundskattesatsen dog ikke skæv.

Hvis man bruger pengene på personfradraget eller bundskatten, skal man være opmærksom på, at skatten på arbejde kun reduceres marginalt for den enkelte. Bruges pengene i stedet på at hæve beskæftigelsesfradraget, vil der komme en øget tilskyndelse til at komme eller blive i beskæftigelse, da gevinsten ved at arbejde nu vil være steget. Fordelingseffekterne af at øge beskæftigelsesfradraget er også vist i figur 6.

Som det fremgår af figuren, er gevinsten ved at hæve beskæftigelsesfradraget relativt jævnt fordelt for den rigeste halvdel af befolkningen. Der er også en gevinst til den beskæftigede del af den anden halvdel af befolkningen, mens personer, der ikke er beskæftigede, ingen gevinst får.

Figur 6. Fordelingseffekt af nedsættelse af bundskatten eller stigning i hhv. beskæftigelses- og personfradraget for 5 mia. kr., 2008

Anm. 2005 data fremskrevet til 2008, hvor 2007-skattelettelsen er indregnet. Kun personer over 18 år er taget med.

Kilde: AERådet på baggrund af lovmodellens datagrundlag